

Forum Ecclesiasticum

In Quo Jus Canonicum Universum, Librorum Ac Titulorum Ordine Per Quæstiones Et Responsa, Tam Canonistarum Veterum & Recentiorum, quàm Legistarum, in iis, quæ Utrique Juri, Canonico Et Civili Communia Sunt, Authoritate stabilita, Methodo clara & facili explanantur

Leuren, Peter

Moguntiae, 1720

Quæst. 319. Si oriatur in ædibus alicujus incendium, de cijus origine & autoritate non constat, cujus culpâ excitatum præsumatur, & cui incumbat reparatio damni.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73982](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73982)

tariè seu dolo, quàm ex lata culpa sine dolo ad omne damnum refarciendum. *c. ingressus. & seq. de injur. l. penult. ff. de incend. ubi & ad compensationem rerum incendii causâ perditarum. Arg. cit. c. penult. quin & dum incendium ortum ex culpa levi vel levissima, si tenebantur ex hujusmodi culpis. Sylv. n. 3. Pirh. l. c. vers. praterea. Multòque magis ipso jure & facto excommunicati sunt jure canonico incendiarii Laici omnes ex dolo Ecclesiarum, & locorum religiosorum, seu piorum & Cemiteriorum, locorumque, ut statuitur *c. definitio. 17. q. 4. iis intra 30 passus contiguorum: & ita statuitur hæc excommunicatio. c. omnes Ecclesie, cit. caus. 17. q. 4. can. canonica. 11. q. 3. & si nominatim denunciati, à solo Papa absolvi possunt, juxta *c. tua nos. de sent. excom. ante illam denunciationem etiam ab Episcopo absolventi. Host. l. c. Sylv. l. c. q. 1. n. 2. Pirh. l. c. Reiffenst. h. t. n. 37. quin & in extrema necessitate à quolibet simplice Presbytero, cum in periculo mortis nulla sit casuum reservatio. Trid. sess. 14. c. de Sacram. pen. Quod si verò non absolvi decedunt, sepultura intuper Christianâ & Ecclesiasticâ privantur. *Can. pessimam. can. 23. q. 8. Secus, si pœnitentes à cœnura absoluti decefferunt, in quo tamen casu eorum hæredes compellendi ad reparationem damnorum ex incendio secutorum, juxta expressum textum. c. ex litteris. h. t. quia hæredes tenentur ex delicto defuncti, sive pœnitens, sive impœnitens obierit, cum omnes obligationes saltem non merè personales, sed rei persecutorie incumbant hæredibus. Ex eo autem, quod in *cit. c. ex litteris dicatur: ut sic à peccato valeat liberari: non sequitur, quod liberatio defuncti incendiarii post hanc vitam dependeat à reparatione damnorum, facta per ejus hæredes, cum rō valeat in singulari expressum referatur ad defunctum, lectio non valet, quia per hoc non liberatur ille à pœnis purgatorii, neque à pœnis inferni, si ipse culpabiliter omisit restituere, aut etiam mandare restitutionem hæredibus, si verò dirigatur ad hæredes, & legatur in plurali valeant, ut ipsi satisfaciendo obligationi suæ restituendi liberentur à peccato suo, valebit lectio.*****

4. Resp. Quartò: Cùm Clericis incendiariis nulla pœna statuta reperitur jure canonico, eò, quod forte Canonum conditores non sint arbitrati, aliquem Clericorum tantum scelus patrarum sine omni sua voluptate & utilitate, & cum magna aliorum jactura, eorum pœna Judicis ecclesiastici arbitrio determinanda relinquunt juxta doli, loci, damnorumque qualitatem & quantitatem. *Diaz. præf. crim. canon. c. 109. Pirh. n. 50.*

Quest. 319. Si oriatur in ædibus alicujus incendium, de cujus origine & auctoritate non constat, cuius culpâ excitatum præsumatur, & cui incumbat reparatio damni?

R Esp. Et si esse excitatum dolo non præsumatur, quia is nunquam præsumitur. *L. merito. ff. pro socio. sed perspicuis indicis probandus. L. dolum. c. de dolo malo. culpâ tamen potius inhabitantium, quàm casu exortum rectè præsumitur; quia in dubio rectè præsumitur, quod frequentius fit, qualiter ædium incendia plerumque aliquâ culpâ seu negligentia levi vel levissimâ inhabitantium contingunt. *L. nam salutem. ff. de off. præf. vig. & quidem hæc præsumptio est contra omnes**

R. P. Leur. Jur. Can. Lib. V.

inhabitantes, quando nihil de uno certo constat. *Farin. pr. crim. q. 110. n. 93. non tamen sufficit ad condemnandum omnes, vel unum certum in particulari, v. g. patremfamilias, sed omnes absolvi debent, si post inquisitionem, quæ utique fieri debet, contra aliquem in specie culpa præsumi non potest, Farin. l. c. Alex. conf. 50. n. 9. Gail. præf. observ. L. 2. observ. 1. num. 3. cum incendium non probatâ certi hominis culpâ inter casus fortuitos numeretur. Gail. l. c. Arg. L. incendium. c. si certum petatur. Sed neque patremfamilias ad refarciendum damnum domesticorum culpâ causatum tenetur, nisi de culpa unius certi domestici constet, quin & nequidem tenetur, si dictus inquilinus non sit servus illius, in officio suo delinquens, & delinquendo sit causa aliqua incendii, multòque minus, si ille sit hospes & advena. *Wiestn. h. t. n. 37. citans L. licet. S. fin. ff. naut. caup. stab. sed neque, ut idem cum Reiffenst. num. 40. citantes pro hoc Farin. l. c. n. 115. & Masc. concl. 894. n. 19. adhuc tenebitur culpâ servi, si is pro fideli & diligente aliàs habitus & inventus fuit, ne aliàs patremfamilias, dum ædes combustæ sunt propria illius extra omnem suam culpam, etiam levissimam, ex culpa aliena maximum passus detrimentum ex combustione suarum ædium afficiatur insuper alio, dum nimirum compellitur, reparare quoque damnum illatum vicino.**

Quest. 320. Quinam hic dicantur proprie & strictè violatores Ecclesiarum?

R Esp. Distinguendo illos ab incendiariis, tales dicuntur & sunt, qui Ecclesias, aliæque loca sacra aut religiola violenter effringunt & spoliant, ita, ut ad constituendum talem violatorem requirantur hæc duo simul, nimirum violenta effractio & spoliatio, quales proinde non erunt, qui locum sacrum effringunt, nihil tamen ex eo auferunt, neque etiam, qui spoliant & furantur ab Ecclesia, illam tamen non effringunt.

Quest. 321. Quenam sunt pœna violatorum Ecclesiarum?

1. **R** Esp. Primò: Jure civili antiquiore, tantum gravissimi Sacilegii rei pro qualitate delicti, circumstantiarumque varietate puniebantur vel deportatione in insulam, vel exilio perpetuo, vel damnatione ad bestias aut metalla, vel pledebantur capite, aut suspensione vel vivi exurebantur, per *L. Sacilegii. L. hac Lege. ff. ad Leg. Jul. pecular. Hodierno autem jure per Ordinationem Carolinam a. 72. & 73. pœnæ sunt determinatæ, ita ut, qui effractâ Ecclesiâ vas seu hierotheam cum sacra hostia aufert, vivus comburatur; qui vas aliud aureum vel argenteum cum vel sine reliquiis, calicem vel patenam abstulerit, vel Templum, Sacrarium, Sacristiam, Gazophylacium, seu caplam elemosynariam animo furandi effregerit, aut dolosis instrumentis aperuerit, pœna capitali aliave corporali mitigato vel exasperato pro diversitate circumstantiarum supplicio afficiatur; qui verò res sacras minoris æstimationis, v. g. candelabrum, mappam altaris, aut etiam res privatas ibi depositas interdum absque effractione inde abstulerit, mitigatâ pœnâ sicut furti privati reus plecti jubeatur, per dictam Ordinationem Carol. a. 174. *Wiestn. h. t. n. 40.**

2. Resp. Secundò: Jure canonico excommunicationem incurrunt. *c. canonica. 11. q. 3. c. omnes, & c. quisquis. 17. q. 4. ac præcipuè c. con-*

Z

questi.